

PRIORITY DOCUMENT

SUBMITTED OR TRANSMITTED IN COMPLIANCE WITH RULE 17.1(a) OR (b)

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG

ELSŐBBSÉGI TANÚSÍTVÁNY

Ügyszám: P0400426

A Magyar Szabadalmi Hivatal tanúsítja, hogy

Béres József, Gomba 40 %, dr. Illyés Miklós, Budapest 60 %,

Magyarországon

2004. 02. 18. napján 5308/04 iktatószám alatt,

Berendezés és eljárás hemodinamikai jellemzők mérésére, és a keringési rendszer komplex vizsgálatára

című találmányt jelentett be szabadalmazásra.

Az idefűzött másolat a bejelentéssel egyidejűleg benyújtott melléklettel mindenben megegyezik.

Budapest, 2005. év 02. hó 25. napján

A kiadmány hiteléül: Szabó Emilné osztályvezető-helyettes

The Hungarian Patent Office certifies in this priority certificate that the said applicant(s) filed a patent application at the specified date under the indicated title, application number and registration number. The attached photocopy is a true copy of specification filed with the application.

2004 -02- 18

BERENDEZÉS ÉS ELJÁRÁS HEMODINAMÍKAI JELLEMZŐK MÉRÉSÉRE, ÉS A KERINGÉSI RENDSZER KOMPLEX VIZSGÁLATÁRA

A találmány tárgya berendezés hemodinamikai jellemzők mérésére, továbbá a keringési rendszer komplex vizsgálatára mandzsettás (occlusiv), oszcillometriás méréssel, amely berendezés oszcillometriás automata vérnyomásmérőt és kiegészítő egységeket foglal magában, továbbá a találmánynak tárgya a mérésre szolgáló eljárás.

A hypertonia kezelésének eredményessége igen alacsony, még a legfejlettebb országokban sem éri el a jól beállított vérnyomású betegek aránya a 25%-ot. (Erdine S.: How well is hypertension controlled in Europe? European Society of Hypertension Scientific Newsletter 2000; 1: No.3) A kezelés eredményességének javításában meghatározó szerepet játszik a kezelt populáció szakszerű és rendszeres vérnyomásmérésének gyakorlata, a mért értékek helyes értékelése a betegek megfelelő gondozása érdekében. Szoros kapcsolat áll fenn a hypertonia és az érelmeszesedés kialakulása között. Az erek állapota, az arteriosclerosis jelenléte, illetve foka igen fontos információ, amelyet az orvosnak ismernie kell a helyes terápia kiválasztásához és ahhoz, hogy egy adott beteg esetében a súlyos szív és érrendszeri megbetegedések rizikóját minél pontosabban és minél egyszerűbben, gyorsabban felmérhesse. Az ajánlott és megfigyelt paraméterek között kiemelkedő fontosságú az augmentációs index (AIX) és a pulzushullám terjedési sebessége (PWV). Az AIX klinikai jelentőségét az adja, hogy értéke a kardiovaszkularis mortalitás klasszikus rizikófaktoraitól független előrejelzője. Az AIX az első és a második szisztolés csúcs közötti különbségnek és a pulzusnyomásnak százalékos aránya. Azért fontos paraméter, mert a visszavert hullám szisztolés nyomást növelő hatásáról ad felvilágosítást. (Blacher, J. és tsai: Carotid Arterial Stiffness as a Predicator of Cardiovascular and All-Cause Mortality in End-Stage Renal Disease, Hypertension. 1998. 32:570-574.) A PWV kapcsán régen ismert, hogy értéke az artériákban függ az érfal rugalmasságától, merevségétől (Went: Élettan; Medicina Bp. 1958, 124-128; Went: Újabb szempontok a keringéskutatásban. MTA Biol. Orv. Tud. Közl. 1954). Több módszert is ajánlottak mérhető adatokból a PWV kiszámítására. (London, G.M. és tsai: Arterial Wave Reflections and Survival in End-Stage Renal Failure, Hypertension. 2001. 38:434-438.) Az AIX, PWV és több más paraméter mérésére hosszú ideig csak invasiv (u.n. "véres") módszerek álltak rendelkezésre, nevezetesen a katéterezés. Újabban több olyan próbálkozást ismerhettünk meg, melynél a feladatot non-invasiv eljárással igyekszenek megoldani. Így pl. a 6,117.087 lajstromszámú amerikai szabadalom, vagy a WO 90/11043 nemzetközi bejelentés olyan vizsgálati módszert ismertet, melynél matematikai eszközökkel összehasonlító modellt fejlesztettek ki. Ehhez nagyszá-

THE PROPERTY OF THE PARTY OF TH

BEST AVAILABLE COPY

mú invasiv és non-invasiv mérés segítségével transzformációs modellt dolgoztak ki, pl. Four-rier-sor felhasználásával, melynek alapján a csuklón vagy a felkaron kontakt-nyomásérzékelő-vel kapott értékekből, számítás útján, következtetnek a központi aortában jelentkező nyomás-hullámokra. Azonban a felkaron (arteria brachiálison), vagy újabban az arteria radialisokon, pl. csuklón végzett u.n. vérnyomás-mérés nem ad kellő felvilágosítást az artériákban, elsősorban a központi, elasztikus artériákban lezajlódó érelmeszesedéses folyamatokról. (Davies, J.I., és tsa.: Pulse wave analysis and pulse wave velocity: a critical review of their strengths and weaknesses. J. Hypertens, 2003, Vol. 21 No 3. 463-472.) Arra is figyelemmel kell lenni, hogy a kontakt-nyomásérzékelős vizsgálatok szükségszerűen pontatlanok a vizsgált személy és a vizsgálatot végző, vizsgálat alatti, elkerülhetetlen mozgásai miatt.

A PWV non-invaziv mérésére ad lehetőséget, pl. az Atcor cég műszere, a Sphygmocor, továbbá az Artech Medical cég Complior nevű műszere, melyek ugyancsak kontakt-nyomásérzékelőkkel működnek. A vizsgált személy testfelületén két, célszerűen kiválasztott ponton artériás pulzust észlelnek, illetve a pulzus időbeli megjelenését mérik a két különböző artérián, tipikusan a nyaki ütőéren (artéria carotis), és a comb ütőerén (artéria femorális). A komputerizált berendezések a pulzushullám megjelenésének időkülönbségéből, és a két mérési pont között mért távolságból határozzák meg a pulzushullám terjedési sebességet, és ebből következtetni lehet az erek állapotára, pontosabban a rugalmasságára. A készülék rendkívül drága. Ára meghaladja azt a szintet, ami lehetővé tenné, hogy a módszer általánosan, a mindennapi praxisban elterjedjen, és a vizsgálatot ambuláns rutin-eljárásként bevezessék. A vizsgálat végrehajtása viszonylag bonyolult. Legalább két szakavatott személy kell hozzá, melyek egyike sem lehet a páciens. A beteg nem tudja a módszert önállóan, saját otthonában alkalmazni, nem tudja a berendezést egyedül kezelni. Mindezért tömeges méretű elterjedése nem várható, és így nem képes betölteni a népegészségügyi ellátásban a jelentőségéhez mérten elvárható szerepét.

A kutatások nagy figyelmet fordítanak a fiziológiai folyamatok, vizsgálati módszerekkel megismerhető, időbeli lefutására, amit a felvett hullám-görbék tükröznek. Az orvosi szakirodalomban, de az idevágó szabadalmi leírásokban is, visszatérő téma az észlelt hullám-alakok helyes értelmezése. A jelenleg elfogadott álláspont szerint a brachialis-, vagy a radialis artérián észlelt elsődleges pulzushullámot követő második és harmadik hullám(csúcs) egy reflektált hullámnak két részre osztott megjelenése ("kétosztatú" hullám). A reflektált hullám két részre osztottságát, azaz a hullámvölgyet, a jelenlegi magyarázat szerint, az aorta billentyű becsapódása okozza. Ennek alapján, a mondott hullámvölgy egy bizonyos pontját, mint a bal kamra aortába irányuló vérejekciója időbeli végpontját ("ejection duration" – ED) jelölik, abból ki-

indulva, hogy ez a hullámvölgy az ejekció végén az aorta billentyű bezáródás pillanatát jelzi. (Wilkinson, I.B., és tsai.: Heart Rate Dependency of Pulse Pressure Amplification and Arterial Stiffness. Am. J. Hypertens. 2002; 15:24-30.) E tekintetben a régi és új szakkönyvek megegyeznek, és ez az említett US. Pat 6,117.087, valamint a Spygmocor műszer gyártójának deklarált álláspontja is. Így pl. a Spygmocor műszerrel, a fentiek alapján, megadják az ejekció feltételezett időtartamát, s számos további, a kardiológiában fontos paramétert számolnak ki. E kérdéseknek azért nagy a jelentősége, mert ezek döntik el, hogy az invazív vizsgálattal megismert hemodinamikai adatok mérhetők-e helyesen az ajánlott és alkalmazott non-invazív módszerekkel.

A jelen találmány célja egyszerű és viszonylag olcsó, megbízható non-invazív vizsgáló berendezés kifejlesztése hemodinamikai jellemzők mérésére, továbbá a keringési rendszer komplex vizsgálatára.

A jelen találmány célja pontosabban olcsó és könnyen kezelhető, egy automata vérnyomásmérőre épülő, mandzsettás (occlusiv), oszcillometriás mérőeszköz kifejlesztése, mely a vérnyomás értékek mellett más fontos hemodinamikai jellemzőkről, mint augmentációs index, pulzushullám terjedési sebesség, érátmérő pulzus, stb. jellemzőkről is megbízhatóan tájékoztatja az orvost.

Célja továbbá a találmánynak, hogy használható legyen professzionális orvosi műszerként, de a paciens maga, egyedül is képes legyen a berendezéssel a mérés elvégzésére, továbbá, hogy a berendezés alkalmas legyen "home care" rendszerbe iktatott használatra, vagy 24 órás hordozható ambuláns vérnyomásmérő monitorral (ABPM), illetve EKG egységet tartalmazó ABPM-vel történő kombinálásra.

A találmány alapja ugyanis az a felismerés, hogy a kitűzött feladat megoldható a közismert és tömegesen alkalmazott oszcillometriás vérnyomásmérés keretében, ha az automata vérnyomásmérőt az oszcillációs hullám feldolgozásához és kiértékeléséhez alkalmas egységekkel látjuk el.

Elvégzett élettani kutatásaink során arra a meglepő felismerésre jutottunk, hogy a szokványos oszcillációs vérnyomásmérés során észlelhető oszcillációs görbék (oszcillációs pulzusok) fő jellemzőiben azonosak a nyomás-pulzussal és az érátmérő pulzussal. Utóbbi kettőről már korábban kimutatták, hogy gyakorlati, klinikai szempontból egymással azonosnak tekinthetők. Az 1.ábra a vizsgálataink során szimultán regisztrált, Spygmocor műszerrel mért nyomáspulzust, ultrahanggal mért érátmérő-pulzust, és a találmányi eszközzel és eljárással mért oszcillometriás pulzust mutat be. A görbék, és különösen a "primer hullám"-ként és "reflektált hul-

lám"-ként jelölt helyek egyezése szembetűnően bizonyítja hogy a felkaron vérnyomásmérő mandzsettával kapott oszcillációs görbék alkalmasak a hemodinamikai jellemzők mérését és vizsgálatát szolgáló további analízisre. Felismertük, ugyanis, hogy ha az oszcillációs vérnyomásmérés során keletkező pulzusgörbékből, a kiértékeléshez, az egymást követő pulzus-hullámoknak nem csak a maximális amplitúdóit használjuk fel, (ahogy ezt a forgalomban lévő oszcillometriás vérnyomásmérők teszik,) hanem a teljes oszcillációs görbét analizáljuk és értékeljük, az AIX mérés és a PWV vizsgálat elvégezhetők non-invazív úton, mandzsettás vérnyomásmérővel, egy ponton történő méréssel, a bonyolult két pontú mérés helyett. Az ED (Ejection Duration) helyes értékének meghatározásához is megbízható adatokat nyerünk ezen az úton. A vizsgálatot a paciens maga is elvégezheti, s a berendezés egyszerűen beiktatható "home-care" rendszerbe. A találmányi berendezésnek orvosi professzionális, és orvostudományi kutatói változatai is kifejleszthetők.

A felismerések alapján módszert és berendezést dolgoztunk ki a pulzushullám oszcillogramjának megfelelő felbontású vizsgálatára, és hullám-komponensekre bontására. Azt találtuk, hogy ha a pulzushullám leképezésekor a mintavétel sűrűséget a hagyományos módszerekhez képest legalább megduplázzuk, és a jeleket legalább négyszeres felbontással rögzítjük, felismerhetővé és kezelhetővé válnak az oszcillogramban megnyilvánuló hemodinamikai jellemzők. Ennek során hagyományos, mandzsettás vérnyomásmérővel oszcillometriás méréseket végeztünk a felkar artériáján (art. brachialis) a szisztolés vérnyomás feletti (u.n. supra-systole, célszerűen a szisztolé felett 35 Hgmm-rel), valamint a diasztolés nyomás-tartományokban. Az egy szívdobbanáshoz tartozó pulzushullám oszcillációs görbéjét vizsgálva, meglepő módon azt tapasztaltuk, hogy a szív összehúzódásával kilökött vérmennyiség okozta első pulzushullámot (a fő hullámot) első, majd második (néha harmadik) reflektált hullám követi. Ezek a szív bal kamrája által az aortába kilökött vérmennyiség keltette kezdeti hullámnak első, második és harmadik visszaverődései az alsó testfélből (perifériáról). A szívciklus hosszúságától függ, hogy hány reflektált hullámot észlelünk, azaz hogy a következő szívütés kezdetéig terjedő időbe hány reflexió "fér be". Az egyes hullámcsúcsok amplitúdója folyamatosan csökken az egyre kisebb hullámenergia tartalom, valamint a periféria felé történő vérelfolyás, azaz az egyre csökkenő reflektált vérvolumen következtében.

A továbbiakban, találmányi megoldásunk szerint hullám-dekompozíciót hajtottunk végre, azaz szétválasztottuk az elsődleges főhullámot, valamint az első és a második reflektált hullámot. Ugyancsak meglepő módon azt tapasztaltuk, hogy a mandzsettával mért pulzushullám oszcillációs görbén, a szívciklus kezdete és a második reflexió kezdete közötti idő negyede, jó közelítésben, megegyezik a két érzékelős SphygmoCor vagy Complior típusú direkt módszer-

rel mért art. carotis – art. femorális pulzushullám terjedési idővel. Mivel a szív (aorta gyök) és a nyaki ütőér (art. carotis), illetve a szív (aorta gyök) és a bifurcatio között a pulzushullám terjedése ellentétes irányú, másrészt az aorta gyök és nyaki ütőér közötti távolság anatómiailag közel azonos a bifurcatio és az art.femoralis közötti távolsággal, e két szakaszra eső (ellentétes irányú) terjedés ideje semlegesíti egymást. Korábbi élettani kutatások már bizonyították, hogy felnőtt emberben a visszaverődés helye az aorta két nagy érre történő oszlása (bifurcatio), illetve az art. iliaca magasságában, a szívtől lefelé mérve 40-55 cm távolságban van. (McDonald's, D.A.: Wave reflections. Blood Flow in Arteries. 3. Edit. [Nichols, W.W., O'Rourke, F.M.] 1990; pp. 251-269.) Így a szokványos műszerekkel mérve az art. carotis és az art. femorális között a pulzushullám megjelenési időkülönbségét, valójában az aorta gyök és a bifurcatio közötti terjedési időt mérik. (Az egyes hullámok megjelenése között mért időt az aorta rugalmassága és a hullám-visszaverődés helye befolyásolja.) Az a tapasztalatunk, hogy a találmányunk szerinti mandzsettás felkari mérésnél a főhullám és a második reflexiós hullám közötti időkülönbség négyszerese az etalonként számon tartott két-pontos mérő-műszer által az a. carotis, és az a. femorális között mért egyszeres pulzushullám terjedési időnek, igazolja, hogy vizsgálataink során a centrális aorta nyomáshullámát mérjük.

A fentiek bizonyítására, a találmányi megoldásunk szerinti berendezéssel nyert pulzushullám oszcillációs görbéből nyert mérési adatokat, felnőtt személyek esetében összehasonlítottuk, a klinikai gyakorlatban elfogadott, validált mérési pontosságú Complior műszer -- art. carotis és art. femoralis között -- szimultán mért pulzushullám terjedési idő értékeivel. Az összehasonlító vizsgálatokat minden személy esetében "egy vizsgálatban", teljes testi, lelki nyugalomban, fekvő testhelyzetben végeztük el, minden személynél mindkét módszerrel három-három mérést végezve. A két mérés eredményei hibahatáron belül megegyeztek egymással.

A találmányt megalapozó felismerés helyességét további vizsgálatokkal ellenőriztük. A 3.ábra a találmányi berendezéssel és eljárással mért pulzushullám terjedési idő 168 mérés alapján, a 2.ábra a Complior műszerrel mért carotis - femoralis pulzushullám terjedési idő 170 mérés alapján. Az eredmények a kísérleti hibahatáron belül itt is jól egyeznek egymással.

További ellenőrző vizsgálatokkal igazoltuk, hogy a vérnyomásmérés oszcillációs pulzushulláma alapján valóban a központi aorta rugalmasságát mérjük. E célból méréseket végeztünk Valsalva-manőver előtt és alatt. Az élettani kutatások során közismert eljárás során a zárt hangszálak mellett a hasi, mellkasi izmokat megfeszítve megnő a mellkasi és hasi nyomás, amelynek következtében a főütőér falára ható nyomás megnövekszik, az érfalon belüli és kívüli nyomásdifferencia, és vele az aortafal feszülése csökken. Emiatt tágulékonysága növekszik, és az aortán végigfutó pulzushullám terjedési sebessége lassul, csökken. Ha a Valsalva manőver előtti és alatti pulzushullámokat összehasonlítjuk, a főhullámot követő első és második reflexiónak a Valsalva manőver alatt, a manőver előttihez viszonyítva, időben később kell megjelenni. A pulzushullám terjedési sebessége ugyanis az aorta fal intramurális nyomásának csökkenése, az érfal szövet-rostok kisebb mértékű feszülése következtében jelentősen csökken.

A 4. és 5.ábrán a találmányi berendezés és módszer segítségével ugyanazon az alanyon, néhány másodperc különbséggel, végzett vizsgálatok eredményei láthatók. A Valsalva manőver előtt (4.ábra) látható első- (fő), második- és harmadik hullám (reflektált hullámok) a Valsalva manőver alatt (5.ábra) ugyanúgy megjelenik, de jelentős időbeli késéssel. Az ábrázolt példákban a főhullám csúcsától a második (reflektált) hullám csúcsáig terjedő idő a Valsalva manőver előtt 255 msec volt, a manőver hatására 180 msec-val hosszabbodott és 435 msec-ra nőtt. Vizsgálati eredményeink bizonyítják, hogy az art. brachialison mandzsettával a pulzushullám oszcillációs görbe értékelése közvetlenül a központi aortáról ad információkat.

A fentebb kifejtett, jelen találmányt megalapozó felismeréseink egyben úttörő felfedezést is jelentenek, mely meggyökeresedett szakmai meggyőződést tör meg. Az észlelt oszcillációs görbe a központi aortában lezajló vérnyomás-hullám és annak első, második, esetleg harmadik reflexióinak képe, és nem az u.n. "ejectio duratum"-mal van kapcsolatban. [A szív vérejekció végpontja véletlenül egybeéshet a reflex-hullámmal, de az oszcillációs görbén tapasztalható "hullámvölgy" nem az ejekció végét jelzi, hanem a főhullám és a reflexhullám szétválását. Az ED meghatározható a találmányunk szerinti megoldással, melyre visszatérünk] Összességében: a találmányt megalapozó felismerésünk lényege, hogy fontos hemodinamikai jellemzőket, mint az Augmentációs index, a pulzushullám sebesség (PWV), az ED érték, felkari mandzsettás vérnyomásmérővel kényelmesen és biztonságosan mérni lehet, ha a vérnyomásmérés során az oszcillációs pulzust kellő részletességgel mérjük és dolgozzuk fel.

Az ismertetett felismerések alapján a találmányi megoldás berendezés hemodinamikai jellemzők, különösen az Augmentációs index (AIX) és/vagy a vérnyomás-hullám terjedési sebesség (PWV) non-invazív, mandzsettás (occlusiv), oszcillometriás mérésére, amely berendezés hagyományos oszcillometriás automata vérnyomásmérőt és azt módosító és/vagy kiegészítő egységeket foglal magába. A berendezés azzal jellemezhető, hogy vérnyomásmérési pulzus-hullámról az oszcillációs hullám leválasztására és rögzítésére alkalmas jelleképező mintavételi sűrűsége legalább kétszerese, és jelfelbontó képessége legalább négyszerese a hagyomá-

nyos vérnyomásmérőnek, továbbá a leképezett oszcillációs jelsor feldolgozására alkalmas analizátor az oszcillációs hullámot komponens hullámokra bontó dekomponálóval van ellátva.

A találmányi berendezés előnyősen azzal jellemezhető, hogy a jelleképező mintavételi sűrűsége legalább kétszerese az oszcillációs hullám frekvenciájának, célszerűen másodpercenként 180-220.

A találmányi berendezés előnyösen azzal is jellemezhető, hogy a jelleképezőnek az oszcillációs hullámból származó jelek rögzítésére szolgáló tárolója 8 bitnél magasabb-, célszerűen 9-12 bitszervezésű.

A találmányi berendezés előnyösen még azzal jellemezhető, hogy az oszcillációs jel kezelése során keletkező torzítások kompenzálására, célszerűen digitális, anti-szűrővel van felszerelve.

A találmányi berendezés előnyösen még azzal is jellemezhető, hogy az analizátor (2) a jelsor lokális maximumait és inflexiós pontjait kijelölő amplitúdó-aritmetika, és a második reflex-hullám végét kimutató szintézis szerv egységekkel van ellátva.

A találmányi berendezés továbbá előnyösen azzal jellemezhető, hogy a dekomponáló a hullám-komponensek időbeli eltolódását kimutató idő-aritmetika egységgel van ellátva.

A találmányi berendezés egy előnyös kiviteli alakja azzal jellemezhető, hogy -- az érrendszer dinamikus folyamatairól, az időbeli változások elemzéséhez – hordozható, 24 órás ambuláns vérnyomásmérővel van kombinálva.

A találmányi berendezés egy további előnyös kiviteli alakja azzal jellemezhető, hogy -- az érrendszer állapotáról rendszeres információ biztosítására -- telemedicinális home care rendszerbe van beiktatva.

A találmányi berendezés még egy további előnyös kiviteli alakja azzal jellemezhető, hogy
-- a szívizom vérellátási zavarainak az artériákra és vérkeringésre gyakorolt hatása észlelésére
-- EKG-val egybeépített, és arról vezérelt 24 órás vérnyomásmérővel van kombinálva.

Tárgya továbbá a találmánynak hemodinamikai jellemzők, különösen az Augmentációs index (AIX) és/vagy a vérnyomás-hullám terjedési sebesség (PWV), non-invazív mérésére szolgáló eljárás, pulzushullám oszcillációs jelsor leképezése, feldolgozása és értékelése útján. Az eljárás azzal jellemezhető, hogy a pulzushullám oszcillációs jelsort az arteria brachialisra helyezett, nyomásszenzoros mandzsettával, occlusiv oszcillometriás vérnyomásméréssel képezzük le úgy, hogy a mintavétel gyakorisága legalább kétszerese az oszcillációs hullám frekven-

ciájának, és az oszcillációs jelsor digitalizált jeleit legalább 9 bites felbontásban rögzítjük, s az így nyert jelsorból, a jeltorzulások kiküszöbölése után számítjuk a hemodinamikai jellemzőket.

A találmány szerinti eljárás előnyösen azzal is jellemezhető, hogy a mintavételt 180-220 minta/sec gyakorisággal végezzük, és a digitalizált jeleket 10-11 bit felbontásban rögzítjük.

A találmány szerinti eljárás előnyösen még azzal jellemezhető, hogy a szokványos vérnyomásmérésnél az oszcilláció leválasztására szokásosan alkalmazott R-C szűrés és erősítés okozta, frekvencia-függő, jeltorzulások kompenzálására, a már digitalizált jelsort az R-C tag átviteli függvényének inverz függvényével, "anti-szűrésnek" vetjük alá.

A találmány szerinti eljárás előnyösen még azzal is jellemezhető, hogy miután meghatároztuk a systolés és diasztolés vérnyomás értékeket, a mandzsettát supra-systolés tartományba, azaz a systolés értéknél magasabbra, előnyösen 35 Hgmm-rel nagyobb nyomásra, állítjuk be, és kapott oszcillációs görbéből, a hullám-amplitúdók alapján kiszámítjuk az "augmentációs index"-et (AIX).

A találmány szerinti eljárás továbbá, előnyösen azzal jellemezhető, hogy a mandzsettát a vérnyomásméréskor meghatározott diasztolé értékre vagy ahhoz közeli értékre állítjuk be, és a kapott oszcillációs görbéből dekomponálással előállítjuk a szívdobbanás elsődleges pulzushullámát, továbbá az első- és másod-reflexhullámokat, majd a reflexhullámok időeltolódásából számítjuk a pulzushullám terjedési sebességet, a PWV értéket.

Ugyancsak előnyösen jellemezhető a találmány szerinti eljárás azzal, hogy a supra-systolés tartományban nyert oszcillációs görbéből, az első reflexiót követő jelváltozás végének meghatározásával megállapítjuk az "ejection duration" (ED) értékét.

A találmányi eljárás előnyös foganatosítása azzal jellemezhető, hogy a pulzushullám komponensekre bontását a "legkisebb négyzetek módszerét" alkalmazó ARMA [AutoRegressive Moving Average] egy időváltozós lineáris matematikai modellel végezzük.

A találmányt részletesen a mellékelt ábrák segítségével kiviteli példákon mutatjuk be, nem korlátozva azonban a találmány alkalmazhatóságát, sem az igényelt oltalmi kört a bemutatott példákra.

Ábrák

- 1. ábra A szimultán mért nyomáspulzus-hullám, az érátmérő pulzus-hullám és az oszcillometriás pulzushullám együttes ábrázolása
- 2. ábra Kétpontos méréssel felvett PWV értékek ábrázolása
- 3. ábra Találmányi berendezéssel mért PWV értékek ábrázolása
- 4. ábra Oszcillometriás pulzushullám elemzési adatainak ábrázolása Valsalva manőver előtt

5. ábra Oszcillometriás pulzushullám elemzési adatainak ábrázolása Valsalva manőver alatt 6. ábra A berendezés felépítésének elvi blokksémája.

7. ábra Az eljárás menetének logikai felvázolása.

A találmány szerinti 10 berendezés felépítése részben megegyezik egy hagyományos vérnyomásmérővel, a találmányi megoldások tekintetében pedig eltér tőle (6.ábra). Az automata vérnyomásmérőnek, közismerten egy pneumatikus, és egy elektronikus része van. A pneumatikus rész az érzékelőt jelentő pneumatikus 11 mandzsettát, egy 12 pumpát, 13 leeresztő szelepet és 14 vész-szelepet tartalmaz. A 11 mandzsetta a felkarra helyezve, egyfelől alkalmas az arteria brachialis elszorítására, másfelől térfogatváltozással érzékeli az ér pulzusnyomás hullámát, és azt nyomásváltozásként adja tovább egy, nyomásváltozást elektromos ellenállás-változássá alakító 21 szenzornak, mint pl. egy piezo-kristály. Az automata vérnyomásmérő tehát a non invazív orvosi eszközök körébe tartozik, és érzékelője maga a 11 mandzsetta, szemben a beteg testére, az érre helyezett kontakt-nyomásérzékelőt alkalmazó műszerekkel. A pneumatikus részbe tartozik a 11 mandzsetta belső nyomását előállító 12 pumpa, és e nyomás csökkentésére szolgáló, szabályozható 13 leeresztő szelep, továbbá a beteg rosszulléte esetén az ér elszorítását pillanatszerűen megszüntető 14 vész-szelep. A vérnyomásmérő elektronikus része elvileg két fő részre osztható. Egy 1 jelleképezőre és egy 2 analizátorra. A 1 jelleképező biztosítja a 11 mandzsetta útján észlelt pneumatikus változás jelsor elektromos jelsorrá alakítását és az elektromos jelsor olyan kezelését, hogy a vérnyomásra vonatkozó értékelhető adatokat nyerjenek. A 2 analizátor feldolgozza és kiértékeli a kellően erősített és zavaroktól megtisztított jelsort. Ilyen készüléket ismertet, pl. a 220.528 lajstromszámú magyar szabadalmi leírás. A 2 analizátor egyben vezérli a pneumatikus rendszert annak alapján, hogy a beszerzett és feldolgozott adatok elegendőek-e a teljes kiértékeléshez. Az 1 jelleképző a 21 szenzor útján kapcsolódik a pneumatikus részhez, nevezetesen a 11 mandzsettához. A 21 szenzor célszerűen mérőhídban van elhelyezve, s így a pulzusnyomás hullámot elektromos feszültség ingadozási jelként lehet kezelni. A 21 szenzorhoz 22 mérőerősítő van csatlakoztatva a jelsor felerősítése és a zajok kiszűrése, egy meghatározott, kívánt frekvenciasáv áteresztése céljából. A 22 mérőerősítő kimenete egy 23 RC szűrőhöz csatlakozik, mely egy 24 erősítőn keresztül egy 25 A/D konverterrel van összekötve. A 23 RC szűrő feladata a beérkező pulzushullám analóg jelsorból kiemelni a váltakozó komponenst képező oszcillációs jelsort. Az oszcillációs jelsort 24 erősítő olyan mértékben erősíti, hogy az oszcillációs hullámok a további műveletekben felismerhetők, megkülönböztethetők, és amplitúdójuk meghatározható legyen. Az erősített oszcillációs jelsort 25 A/D konverter digitális jelsorrá alakítja. A hagyományos vérnyomásmérők esetében a 11 mandzsetta nyomását, egy, a feltételezett szisztolés érték feletti nyomásról lépcsőzetesen csökkentik, feljegyezve minden 11 mandzsetta nyomás-lépcsőhöz az ahhoz tartozó pulzusnyomás értéket. Ennek megfelelően minden egyes szívdobbanás hullámképéből csak az amplitúdó érték megjegyzése szükséges, azaz az oszcillogramból csak a hullámcsúcsok digitalizált értékei. Ehhez a feladathoz elegendő a digitalizált jelsorból másodpercenként mintegy 100 pont mintavételezése, és a hullámcsúcsok megtalálásához az oszcillogram mintavételezett pontértékeinek 8-bites finomságú rögzítése. A korábbi szakmai ismeretek és gyakorlat alapján nem volt várható, hogy egy 11 mandzsettával a pulzushullám oszcilláció amplitúdónál finomabb, részletesebb képe is megismerhető. Az alkalmazott mintavételi sűrűség és a jelek felbontása nem is tette lehetővé az amplitúdó mellett más részletek felismerését. A találmányunk szerinti 10 berendezésben a 25 A/D konverter olyan 4 mintavevővel van ellátva, mely legalább a szívfrekvencia kétszeresét jelentő mintavételi sűrűséget vezérel. Példánkban 200 per sec. mintavételi gyakoriságot alkalmazunk. A találmányunk szerinti 10 berendezésben továbbá a 25 A/D konverter 8-bitnél nagyobb, példánk szerint 10 bites 5 tárolóval van ellátva. Tapasztalatunk szerint az oszcillációs jelsor 10-bites felbontásban biztonságosan és félreérthetetlenül kimutatja az egyetlen szívdobbanás oszcillogramjában megnyilvánuló oszcillogram finomszerkezetet, nevezetesen a főhullámot, és az azt követő reflexhullámokat. Ez teszi lehetővé, a feltalálói részben leírt orvosi felfedezés alapján, az arra épülő feltalálói felismerések felhasználásával, 11 mandzsetta sikeres alkalmazását hemodinamikai jellemzők mérésére. A 10 berendezés 2 analizátora a szisztolé- [SBP] és diasztolé [DBP] vérnyomásértékek és a pulzusszám [HR] meghatározására és kijelzésére van kialakítva. A 26 programvezérlő a hagyományos vérnyomásmérést végző egységeket, vagy a további hemodinamikai jellemzők meghatározására és kijelzésére kialakított egységeket helyezi működésbe. A 25 A/D konverterhez kapcsolódó 27 vérnyomás kiértékelő a mandzsetta-nyomás és pulzushullám amplitúdó érték-párokból, a nemzetközi orvosi gyakorlat szerint, meghatározza az SBP, DBP és HR értékeket, s a 27 vérnyomás kiértékelőhöz csatlakozó 28 vérnyomás output egység útján a 10 berendezés LCD kijelzőjén jeleníti meg, vagy meghatározott formában kinyomtatja. További hemodinamikai jellemzők meghatározásához a 26 programvezérlő utasítására a 25 A/D konverter 8 anti-szűrővel és 3 dekomponálóval kapcsolódik össze. A 8 antiszűrő, a 23 RC szűrőt jellemző átviteli függvény inverz függvényének alkalmazásával, kompenzálja és korrigálja mindazokat a torzulásokat, melyek a 23 RC szűrő és 24 erősítő szerkezeti egységek miatt az oszcillációs jelsorban keletkeztek. Tekintettel arra, hogy a szűrés és erősítés műveleteknél keletkező torzulások az oszcillációs jelsor frekvenciájával, közelebbről a pontról-pontra változó jelváltozási sebességével függenek össze, 8 anti-szűrő is e jellemzővel

összefüggően működik. Az 2 analizátor, célszerűen a 8 anti-szűrőhöz csatlakozóan, egy 6 amplitúdó aritmetika, és egy 9 szintézis szervet foglal magába, melyekhez, a 28 vérnyomás output egységhez hasonlóan, 61 AIX output, és 91 ED output egységek tartoznak. A 3 dekomponálóhoz egy 7 idő aritmetika csatlakozik, 71 PWV outputtal kiegészítve. A 6 amplitúdó aritmetika a főhullám és a reflex-hullámok amplitúdóit határozza meg, majd ezekből előállítja az AIX értéket. A 9 szintézis szerv a főhullám és az első reflexhullám végpontjait állapítja meg. A 3 dekomponáló feladata a jellemző reprezentatív szívütéshullámhoz tartozó oszcillációs görbe felbontása az azt alkotó hullám-komponensekre. A reprezentatív szívütéshullámot a 3 dekomponáló az előnyösen tíz egymásután felvett szívütéshullám közül választja ki a hullámcsúcsok legkarakterisztikusabb megjelenése alapján, vagy más esetben a tíz egymást követő szívütéshullám alapján, azok átlagát jelentő, képzetes szívütéshullámot használja. A 3 dekomponáló egy, egy-időállandós, úgynevezett ARMA ["AutoRegressive Moving Avarage"] matematikai modell felhasználásával szétválasztja a főhullámot, és az azt követő reflex-hullámokat. A periodikus szívütéshullám egy periodikus bemenő impulzus sorozat hatására keletkezik egy ismeretlen lineáris rendszer kimenetén. Ezt a rendszert írjuk le az egy-időállandós ARMA modellel. Ennek a modellnek a paramétereit becsüljük a bemenő és kimenő jelek ismeretében a legkisebb négyzetek módszerével úgy, hogy a modell kimenete és a mért szívütéshullámból (a valós jelből) származó jel eltérése minimális legyen. Az egy időállandós modell nem képes követni a vérnyomás reflexióból eredő komponensét, ezért a mért hullám és a modell kimenete közti különbség a reflexiós komponenst adja. A 7 idő aritmetika a főhullám induló pont és a reflex-hullámok induló pontjai (foot-foot) közötti időt, és/vagy a hullám csúcsok közötti (Cs-Cs) időt állapítja meg, s ezekből előállítja a PWV értéket.

A találmányi 10 berendezés, hasonlóan egy hagyományos vérnyomásmérőhöz, kialakítható 24 órás Holter-rendszerű eszközként is. Példánkban a 10 berendezés előnyös kiviteli alakja 24 órás automata mérő-, és regisztráló berendezéssel van egybe építve.

A találmányi 10 berendezés egy ugyancsak előnyös kiviteli alakja esetén a 1 jelleképező és a feldolgozást végző, 2 analizátor berendezés részek célszerűen szétoszthatók egy mintavevő alap berendezésbe és egy klinikai (orvosi) PC-re telepített, professzionális kiértékelő berendezésbe. Ilyen esetben is döntő azonban, hogy a vérnyomás pulzushullám oszcillogramja a megnövelt mintavételi sűrűséggel legyen felvéve, és a megnövelt felbontással legyen tárolva.

Egy különösen előnyös kiviteli alakja a találmányi 10 berendezésnek "home care" rendszerbe illesztést biztosító csatlakozókkal, mint infraszem, vagy modemes telefoncsatlakozó, vagy más telemetrikus rendszer esetén az annak megfelelő I/O egységgel van ellátva. A találmányi berendezésnek nagy előnye, hogy a 11 mandzsettát az az egyén, akinek a mérési adatokra

szüksége van, fel tudja helyezni saját magának, és el tudja indítani a mérést, vagy lehetővé tudja tenni, hogy egy telemetrikus központi vezérlő a mérést elindítsa. Számos telemedicinális "home care" rendszer ismert a szakirodalomban. Ezek egyike, pl. a 222 052 lajstromszámú magyar szabadalom tárgya. A "home-care" rendszerbe iktatott találmányi 10 berendezés rendkívül előnyösen bővíti a rendszer vizsgálati és ellenőrzési képességi körét, és az orvosnak nyújtható humánbiológiai információkat.

Ugyancsak a találmányi 10 berendezés egy további kiviteli alakja és alkalmazása, ha olyan vérnyomásmérővel van egybeépítve, mely EKG készülékkel kombinált. A szívinfarktus előjele és bizonyos valószínűséggel megelőző eseménye a koszorúér helyi oxigénhiányos állapota (ischemia). A kórós EKG epizódot azonban csak vérnyomásmérési adattal kombináltan lehet eredményesen kiértékelni. Az orvosi műszer gyakorlatban már ismert, elterjedt kombinált műszernél kórós EKG epizód felléptekor automatikusan indul a vérnyomásmérés is. A találmányi 10 berendezéssel történő kiegészítés esetén a mélyrehatóbb hemodinamikai adatok is megismerhetők a kritikus epizódokban.

A találmányi eljárás a szokásos vérnyomásmérési értékeken (SBP, DBP, HR) túl további hemodinamikai jellemzők, mint augmentációs index (AIX), pulzushullám terjedési sebesség (PWV), ejection duration (ED) megismerésére irányul. Az eljárást a következőképpen hajtjuk végre. A 11 mandzsettát a vizsgálandó egyén felkarjára, az arteria brachialis-ra helyezzük, és szokványos lépcsőzetes vérnyomásmérést végzünk. Az eredményül kapott szisztolés (SBP) és diasztolés (DBP) vérnyomás értékeket feljegyezzük. Ezután a mandzsettanyomást a kapott SBP érték fölé (u.n. supra-systole tartományba) növeljük, célszerűen 35 Hgmm nyomással magasabbra a kapott SBP értéknél. Mintegy tíz összefüggő szívdobbanásnyi pulzushullám oszcillációs jelsort veszünk fel, mely analóg jelsort a szokásos, automata vérnyomásmérésnél alkalmazott módszerrel szűrjük, és erősítjük. Az analóg jelsor digitalizálását 200 minta per sec mintavételi sűrűséggel végezzük, és a digitalizált jeleket, az egymástól való minél jobb megkülönböztetés érdekében 10-bit felbontásban rögzítjük és kezeljük. A mérés helyes végrehajtásához a következőket kell megfontolni. A mandzsettás mérés a non-invazív mérések között speciális lehetőségeket nyújt, és előnyöket kínál, helyes végrehajtásnál. Az érnyomás testfelületre nyomott érintkezős nyomásmérőivel szemben a mandzsettás mérés nem függ a vizsgálatot végző ügyességétől, az érzékelő szenzor megfelelő rászorításától és a mérés alatt a rászorítás állandóságától. Ezzel kiküszöbölődnek a szubjektív hibák, és ezekből adódó téves jelkomponensek. A mandzsettás mérésnél az érzékelő maga a mandzsetta, az oszcilláció ennek közvetítésével jut a pneumatikus szakaszból az elektronikus szakaszba. A fentiekben vázolt S-35 (szisztolé felett 35 Hgmm-rel) mérés lényege, hogy a felkari ütőér a méréskor teljesen el van szorítva, az érben a méréskor véráramlás nincs. A véredényekben, a vérben, mint folyadékban azonban nyomás oszcilláció terjed, és ez nyomást gyakorol a 11 mandzsettára. Azért szükséges a mérést a supra-systole tartományban végezni, hogy ne legyen véráramlás, csak nyomás-hullám.

Ahhoz, hogy a 11 mandzsetta pillanatszerűen továbbítsa az érkező nyomás-hullám oszcillációt az elektronikus szakaszba, a 11 mandzsettának kellően rugalmasnak kell lennie, amit a kellően magas mandzsetta-nyomással érünk el. Túl nagy mandzsetta-nyomás azonban kellemetlen, sőt káros a vizsgált egyénnek, másrészt rontja a mérés érzékenységét. Tapasztalataink szerint a 35 Hgmm körül van az optimális nyomásnövelés értéke. A mérések reprodukálhatósága érdekében egységesítettük a 35 Hgmm következetes alkalmazását. Az oszcillációs minta elmondottak szerinti leképezését követően a jelsort egy úgynevezett anti-szűrésnek vetjük alá, amikoris a jelsort a pulzushullámról az oszcillációs jel kiszűrésére szolgáló RC szűrő átviteli függvényének inverz függvényével kezeljük, figyelembe véve az RC szűrő időállandóját. Ezzel a művelettel semlegesítjük mindazokat a torzulásokat, melyek jelváltozási sebesség (kvázi jel-frekvencia) függvényében a beérkező analóg jelsorban keletkeztek. Az inverz függvénnyel történő korrekciót is a jel-frekvencia függvényében hajtjuk végre. Az anti-szűrésnek az a jelentősége, hogy lehetővé teszi a találmányi eljárás megvalósítását 10-bites felbontás mellett, amit egyébként csak sokkal nagyobb felbontású leképzeléssel lehetne megoldani. A nagyobb felbontáshoz szükséges szerkezeti elemek azonban jelentősen megdrágítanák a 10 berendezést. A most már torzulás-mentes szívdobbanás jelsor hullámképből előállítva a reprezentatívnak elfogadott átlagos hullámképet, a főhullám és az első reflex hullám amplitúdói kiadják az érelmeszesedésre jellemző AIX értéket. A PWV megismeréséhez a szívdobbanás hullámképet, dekomponálással, alkotó hullám komponenseire bontjuk fel. Így megkapjuk a főhullám után felismerhető első, második, esetleg harmadik reflex-hullámokat. A főhullám- és a második reflexhullám kezdőpontjai közötti abszcissza távolság (időkülönbség), vagy a hullámcsúcsok abszcissza-vetületei közti különbség (mindkettő esetében azok negyede) a nyomáspulzus- és pulzushullám terjedési sebesség értékek számítását teszi lehetővé.

Az S+35 mérés befejezése után a 11 mandzsetta nyomását a vérnyomásméréssel kapott DBP értékére vagy annak közelébe állítjuk be, és az input jelsort dekomponálva, meghatározzuk a PWV-hez szükséges időeltolódásokat, majd meghatározzuk a PWV értékét.

A szupra szisztolés mérés és a diasztolés mérés között az a jelentős különbség, hogy az előbbinél az art. brachialis teljesen elzárt, ezért az érben nincs áramlás. Következésképpen nincs ér-átmérőváltozás se. Az éren belüli vér nyomása dominál. Ennek változásait érzékeljük a

mandzsettával. A diasztolé nyomástartományban van véráramlás és a pulzushullám terjedése miatt ér-átmérőváltozás is. Ez esetben ezt érzékeljük a mandzsettával.

Álláspontunk szerint a diasztolén mért értékekből számított PWV azért egyezik jobban a kétpontos, kontaktérzékelős PWV mérés eredményével, mint az S+35 eredetű hasonló eredmény, mert a találmányi diasztolés mérés és a kontaktérzékelős mérés eredményei egyaránt tartalmazzák a pulzushullám terjedése által okozott érátmérő változást is (gyakorlatilag ezt érzékelik), ami az S+35 mérés eredményeinél nem áll fenn. Ezért álláspontunk szerint az S+35 méréssel nyert adatok pontosabban tükrözik a centrális aortában végbemenő folyamatokat.

Összességében a találmányunk szerinti berendezés és eljárás új műszaki megoldást ad egy már bevezetett és elfogadott orvosi diagnosztikai eljárás megvalósítására. A megoldás a feltalálók új orvosi felfedezéséből indul ki, és a találmány lényege a felfedezés gyakorlati, műszaki hasznosítása. A találmány új, mert korábban nem volt ismert a centrális aortában lezajló hemodinamikai folyamatok leképezése non-invazív, occluzív eljárással és berendezéssel, azaz a vérnyomásmérésnél használatos mandzsetta, mint szenzor, alkalmazásával. Korábban nem ismerték, hogy a hagyományos vérnyomásmérési jelsor mellett a centrális aortára jellemző jelsor jelenik meg. Nem ismertek eddig ilyen berendezést és eljárást, mely a mondott hemodinamikai jellemzőket mandzsetta szenzorral biztonsággal leképezi, és az adatokat feldolgozhatóan nyújtja a további kiértékelésekhez.

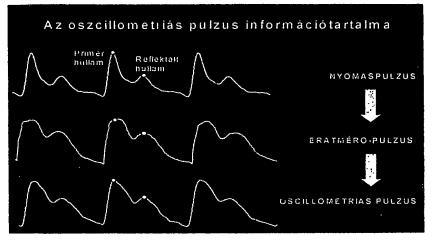
A találmányi megoldás olcsó, könnyen kezelhető és széles körben gyorsan bevezethető berendezést és eljárást ad, mely nem igényel költséges személyzetet, a vizsgált személy maga is tudja kezelni, használni.

Szabadalmi igénypontok

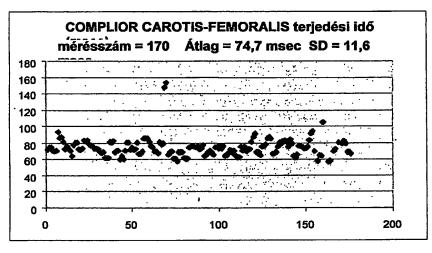
- 1.) Berendezés hemodinamikai jellemzők, különösen az Augmentációs index (AIX) és/vagy a vérnyomás-hullám terjedési sebesség (PWV) non-invazív, mandzsettás (occlusiv), oszcillometriás mérésére, amely berendezés hagyományos oszcillometriás automata vérnyomásmérőt és azt módosító és/vagy kiegészítő egységeket foglal magába, azzal jellemezve, hogy az oszcillációs hullám leválasztására és rögzítésére alkalmas jelleképező (1) mintavételi sűrűsége legalább kétszerese, és jelfelbontó képessége legalább négyszerese a hagyományos vérnyomásmérőnek, továbbá, a leképezett oszcillációs jelsor feldolgozására szolgáló, analizátor (2) az oszcillációs hullámot komponens hullámokra bontó dekomponálóval (3) van ellátva.
- 2.) Az 1.igénypont szerinti berendezés azzal jellemezve, hogy a jelleképező (1) mintavételi sűrűsége legalább kétszerese az oszcillációs hullám frekvenciájának, célszerűen másodpercenként 180-220.
- 3.) Az 1 vagy 2. igénypont szerinti berendezés azzal jellemezve, hogy a jelleképezőnek (1) az oszcillációs hullámból származó jelek rögzítésére szolgáló tárolója (5) 8-bitnél magasabb-, célszerűen 9-12 bitszervezésű.
- 4.) Az 1 3. igénypontok bármelyike szerinti berendezés azzal jellemezve, hogy a torzítások kompenzálására, célszerűen digitális, anti-szűrővel (8) van felszerelve.
- 5.) Az 1 4. igénypontok bármelyike szerinti berendezés azzal jellemezve, hogy az analizátor
- (2) a jelsor lokális maximumait és inflexiós pontjait kijelölő amplitúdó-aritmetika (6), és a második reflex-hullám végét kimutató szintézis szerv (9) egységekkel van ellátva.
- 6.) Az 1 4. igénypontok bármelyike szerinti berendezés azzal jellemezve, hogy a dekomponáló (3) a hullám-komponensek időbeli eltolódását kimutató idő-aritmetika (7) egységgel van ellátva.
- 7.) Az 1 6.igénypontok bármelyike szerinti berendezés azzal jellemezve, hogy hordozható, 24 órás ambuláns vérnyomásmérővel van kombinálva.
- 8.) Az 1 6.igénypontok bármelyike szerinti berendezés azzal jellemezve, hogy telemedicinális home care rendszerbe van beiktatva.
- 9.) Az 1 8 igénypontok bármelyike szerinti berendezés azzal jellemezve, hogy EKG-val egybeépített, és arról vezérelt 24 órás vérnyomásmérővel van kombinálva.

- 10.) Eljárás hemodinamikai jellemzők, különösen az Augmentációs index (AIX) és/vagy a vérnyomás-hullám terjedési sebesség (PWV), non-invazív mérésére, pulzushullám oszcillációs jelsor leképezése, feldolgozása és értékelése útján, azzal jellemezve, hogy a pulzushullám oszcillációs jelsort az arteria brachialisra helyezett, nyomásszenzoros mandzsettával (11), occlusiv oszcillometriás vérnyomásméréssel képezzük le úgy, hogy a mintavétel gyakorisága legalább kétszerese az oszcillációs hullám frekvenciájának, és az oszcillációs jelsor digitalizált jeleit legalább 9 bites felbontásban rögzítjük, s az így nyert jelsorból, a jeltorzulások kiküszöbölése után számítjuk a hemodinamikai jellemzőket.
- 11.) A 10. igénypont szerinti eljárás azzal jellemezve, hogy a mintavételt 180-220 minta/sec gyakorisággal végezzük, és a digitalizált jeleket 10-11 bit felbontásban rögzítjük.
- 12.) A 10 vagy 11. igénypont szerinti eljárás azzal jellemezve, hogy a jelleválasztásnál fellépő, a szűrés és erősítés okozta, frekvencia-függő, jeltorzulások kompenzálására, a már digitalizált jelsort az R-C tag (22) átviteli függvényének inverz függvényével, "anti-szűrésnek" vetjük alá.
- 13.) A 10 12. igénypontok bármelyike szerinti eljárás azzal jellemezve, hogy miután meghatároztuk a systolés és diasztolés vérnyomás értékeket, a mandzsettát (11) supra-systolés tartományba, azaz a systolés értéknél magasabbra, előnyösen 35 Hgmm-rel nagyobb nyomásra, állítjuk be, és kapott oszcillációs görbéből, a hullám-amplitúdók alapján kiszámítjuk az "augmentációs index"-et (AIX).
- 14.) A 10 12. igénypontok bármelyike szerinti eljárás azzal jellemezve, hogy a mandzsettát (11) a vérnyomásméréskor meghatározott diasztolé értékre vagy ahhoz közeli értékre állítjuk be, és a kapott oszcillációs görbéből dekomponálással előállítjuk a szívdobbanás elsődleges pulzushullámát, továbbá az első- és másod-reflexhullámokat, majd a reflexhullámok időeltolódásából számítjuk a pulzushullám terjedési sebességet, a PWV értéket.
- 15.) A 13 igénypont szerinti eljárás azzal jellemezve, hogy a supra-systolés tartományban nyert oszcillációs görbéből, az első reflexiót követő jelváltozás végének meghatározásával megállapítjuk az "ejection duration" (ED) értékét.
- 16.) A 9 15. igénypontok bármelyike szerinti eljárás azzal jellemezve, hogy a pulzushullám komponensekre bontását a "legkisebb négyzetek módszerét" alkalmazó ARMA [AutoRegressive Moving Avarage] egy időváltozós lineáris matematikai modellel végezzük.

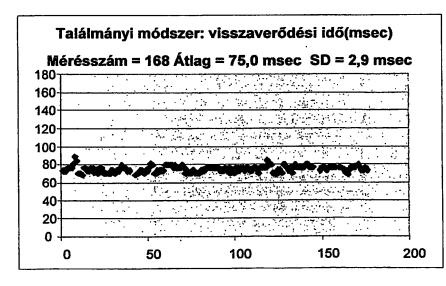
Szabadalmi és Védjegy Iroda dr. Polgár Iván 1400 Budapest, Pf.:

1.ábra

2.ábra

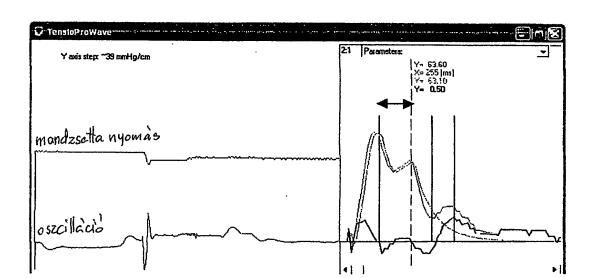

3.ábra

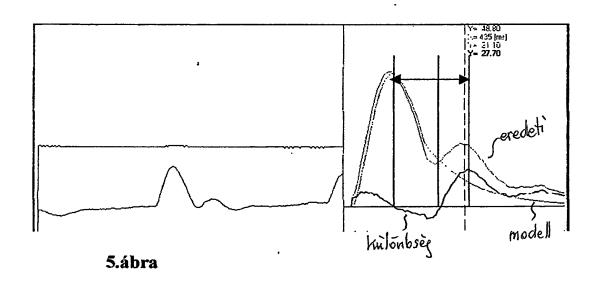
Dr Illyés Miklós, Béres József

Szebadalmi és Védjegy Iroda dr. Polgár tvár szebad mi í vvivó Budape I.. Tel.: 111-45

Tel.: ~~111-4955~~ 270 2244

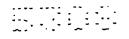

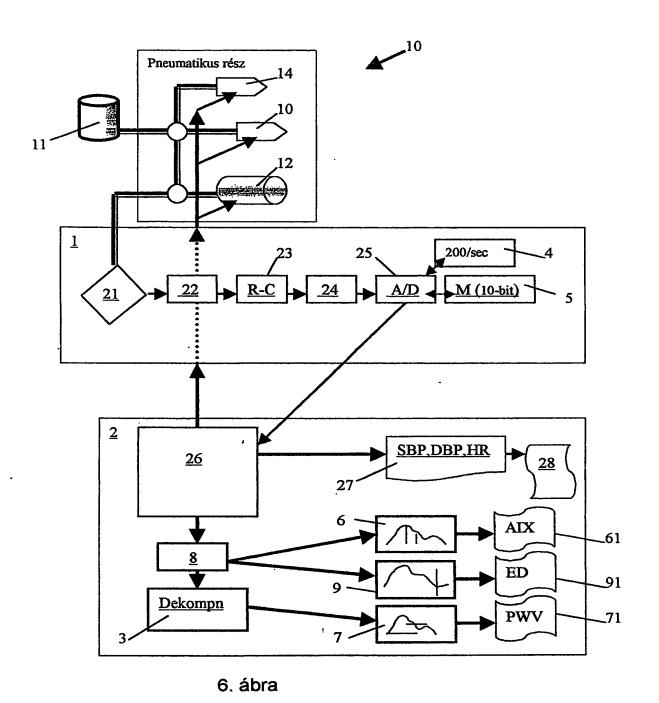
4.ábra

Dr Illyés Miklós, Béres József

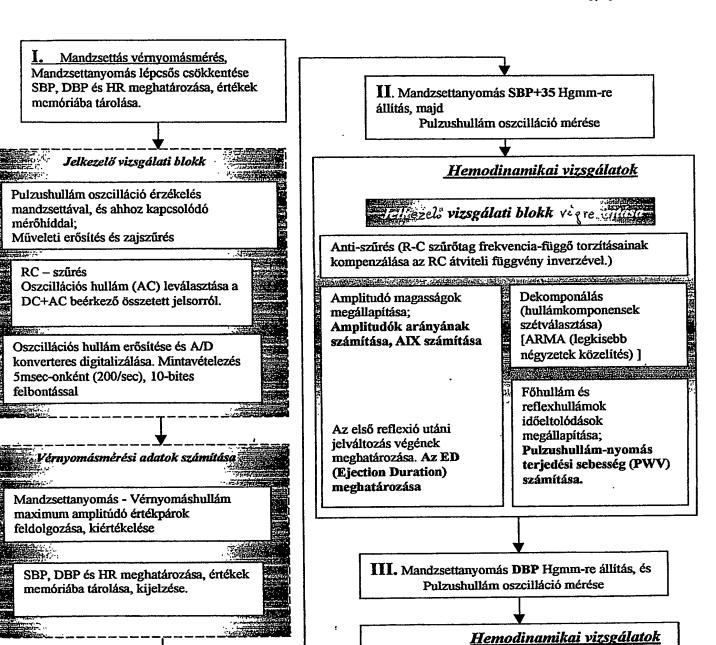
Szabadalmi és Védjegy Iroda dr. Polgár Iván szabadalmi üzyvivő Budapes, ... Tel.: 141-4955 270 2244

Dr Illyés Miklós, Béres József

Szabadalmi és Védjegy Iroda dr. Polgár Iván szabadalmi ügyvivő 1400 Budapest, Pf.: 21. Tel.: 414-465. 270 2214

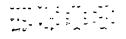

nélkül)

7.ábra

Dr Illyés Miklós, Béres József

Levelo et Szabadalmi és Védjegy Iroda dr. Polgár Iván szabadalmi ügyvivő 1400 Budapest, Pf.: 21. Tel.: 111-4955

KIVONAT

BERENDEZÉS ÉS ELJÁRÁS HEMODINAMIKAI JELLEMZŐK MÉRÉSÉRE, ÉS A KERINGÉSI RENDSZER KOMPLEX VIZSGÁLATÁRA

A találmány tárgya berendezés (10) hemodinamikai jellemzők mérésére, továbbá a keringési rendszer komplex vizsgálatára mandzsettás (occlusiv), oszcillometriás méréssel, amely berendezés oszcillometriás automata vérnyomásmérőt és kiegészítő egységeket foglal magában. A találmányi berendezésre jellemző, hogy az oszcillációs hullám leválasztására és rögzítésére alkalmas jelleképező (1) mintavételi sűrűsége legalább kétszerese, és jelfelbontó képessége legalább négyszerese a hagyományos vérnyomásmérőnek, továbbá, a leképezett oszcillációs jelsor feldolgozására szolgáló, analizátor (2) az oszcillációs hullámot komponens hullámokra bontó dekomponálóval (3) van ellátva.

A találmányi eljárást az jellemzi, hogy a pulzushullám oszcillációs jelsort az arteria brachialisra helyezett, nyomásszenzoros mandzsettával (11), occlusiv oszcillometriás vérnyomásméréssel képezzük le úgy, hogy a mintavétel gyakorisága legalább kétszerese az oszcillációs hullám frekvenciájának, és az oszcillációs jelsor digitalizált jeleit legalább 9 bites felbontásban rögzítjük, s az így nyert jelsorból, a jeltorzulások kiküszöbölése után számítjuk a hemodinamikai jellemzőket.

(jellemző a 6 ábra)